

(Из Архиве НСПМ-а)

Животни подвиг Патријарха Павла је најбољи одговор на питање како да нам буду јаснија нека питања наше вере. У часу када представљамо трокњижје тог наслова, сутрашњег дана се не прибојава једино Патријарх Павле. Његов народ се на свако црквено звоно трза и на сваки помен његовог имена стрепи само од једне вести молећи се да га та чаша мимоиђе, у овом часу кад му је најпотребнији и кад се свако пита како бисмо без њега. Једини који је ту бригу пребринуо је Патријарх Павле који се подвизавао да у сваком трену буде спреман да изађе пред лице Божје, живећи као да ће му сваки дан бити судњи и свака реч последња. Као да је испуњавао сопствене речи: „Кад се човек роди, цео свет се радује, а само он плаче. Али треба да живи тако да, кад умре, цео свет плаче а само он се радује“.

Одавно је постао чувен одговор оног детета које је на питање *Ко је ово?* одговорило: „То је Патријарх српски Господин Павле - будимо људи!“ За овај додатак својој титули Патријарх Павле је заложио и свој живот и свој понтификат. И у болесничкој постељи не престаје да служи понављајући будимо људи и издржимо до краја.

„Нисмо бирали ни земљу где ћемо се родити ни народ у коме ћемо се родити ни време у којем ћемо се родити, али бирамо једно - да ли ћемо бити људи или нељуди.“

- И синоћ кад смо одлазили од њега тражећи благослов, својом већ изнемоћалом руком закристио је ваздух савршено спокојним и сигурним покретом да се чинило да ће тај крст остати тамо заувек. Нико у бучније време није говорио тише, а да се чуо даље, нико није говорио мање а да је рекао више, нико у безочније доба није дуже гледао истини право у очи.

Нико се за славу земаљску није грабио мање, нико се није украсио с више украса да се сваког украса лишавао. Нико није био природнији у неприроднијим приликама, нико свој ауторитет није успоставио једноставније, без вишка речи и вишка покрета. Нико своју реч није овејао од свега сувишног, а себе и своју душу отребио од сваког труна, а ипак

рекао: „Срећан сам што нисам безгрешан“.

Бог зна је ли случајно што се косовска драма поклапа са драмом Патријарха српског Павла, дугогодишњег Епископа рашко-призренског и данашњег Архиепископа пећког. И реченице које понавља најчешће се тичу Косова. У највеће светиње уз Пећку Патријаршију, Дечане, Богородицу Љевишку, Грачаницу, Патријарх Павле убраја и Косово Поље „на којем је одбрањен наш најважнији национални и духовни принцип“. За њега Косово није само крај и земља на којој су наше најважније светиње „него и наука која је у њима предавана и којој су нас оне училе“.

Све дефиниције Косовског Завета и Царства Небеског надвисује реч Патријарха Павла. То је реч која пре њега можда никад није изговорена ни на једном језику, а поготово је није изговорио духовни вођа једног народа.

„Кад би оснивање наше независне државе и њено одржање и напредак били могући само злочином, ја бих пре пристао да нестане не само велика него и мала Србија и сви Срби заједно са мнош, него што бих пристао на нељудско и нечовечно. Ето то је за мене Косовски Завет и опредељење за Царство Небеско“.

„Свети кнез Лазар није против живота на земљи нити против царства земаљскога. Али кад већ треба једно да се губи, боље изгубити земаљско него небеско“.

Али „ништа није изгубљено док није изгубљено“. Уз све речено, Патријарх Павле је и један од најизведенијих писаца српског језика. Његов глас и дикција најпродуховљенија је мелодија нашег јавног говора. Патријарх пише као што говори, а говори као што живи онај који је постао најубедљивија личност нашег времена. Таква нарација је могла доћи једино из књига. Наш Патријарх је и усмен и писмен, али је писменији него усменији. Дошао је из књиге и служио књизи, оној једној јединој и најважнијој, чије га је слово родило и чији је јунак и он сам.

Реч академика Матије Бећковића на представљању трокњижа Патријарха Павла: »Да нам буду јаснија нека питања наше вере«, на Коларчевом народном у ниверзитету, 29. новембра 2007. године

Цео свет плаче, а само он се радује

Пише: Матија Бећковић
недеља, 15 новембар 2009 13:38

(Објављено у Политици, 08.12.2007)